

У Сполучених Штатах Америки на рівні первинної ланки охорони здоров'я працюють фахівці, які закінчили профільні медичні коледжі й отримали наступні ступені: M.D. (доктор медицини), D.O. (доктор остеопатії), D.C. (доктор хіропрактики), N.D. (доктор натуропатії), D.A.O.M. (доктор акупунктури та східної медицини).

Доктор медицини: 4-річна програма навчання на медичному факультеті університету з присвоєнням кваліфікації «лікар». На додипломному рівні дисципліни з альтернативної медицини не вивчаються, але після завершення інтернатури (резидентури) фахівець може пройти курси підвищення кваліфікації за певним напрямком і застосовувати його у своїй практиці в межах своєї лікарської спеціальності.

Доктор остеопатії: 4-річна програма навчання відповідає програмі навчання на медичному факультеті університету і доповнюється поглибленим вивченням анатомії, пальпаторної діагностики, принципів і практики остеопатії та остеопатичних маніпуляцій. По завершенні коледжу лікар продовжує навчання в інтернатурі (резидентурі) за однією з лікарських спеціальностей, зокрема загальна практика-сімейна медицина, педіатрія, нейро-м'язово-скелетна терапія. Лікарська практика може проводитися як на амбулаторному, так і на стаціонарному рівні. Під час прийому лікар, окрім звичайних медичних діагностичних процедур, призначення лабораторних та функціональних досліджень, може провести остеопатичну візуальну і пальпаторну діагностику, виявити та усунути соматичні дисфункції опорно-рухового апарату, внутрішніх органів, структур черепа, кровоносних і лімфатичних судин та нервів, відновити порушені функції.

Доктор хіропрактики: 3,5-річна програма навчання з поглибленим вивченням анатомії, біомеханіки, теорії і практики хіропрактики, променевої діагностики, спортивної медицини, дієтики. Практика проводиться на амбулаторному рівні. Фахівці застосовують методи мануальної

медицини і дієтики для усунення дисфункцій опорно-рухового апарату та внутрішніх органів.

Доктор натуропатії: 4-річна програма навчання з поглибленим вивченням теорії і практики натуропатії, фітотерапії, гомеопатії, мануальної терапії та дієтики. Практика проводиться на амбулаторному рівні. Фахівці дають поради щодо здорового способу життя, харчування, призначають вітаміни, мінерали, мікроелементи, усувають соматичні дисфункції, проводять лікування захворювань внутрішніх органів за допомогою гомеопатичних або рослинних лікарських засобів.

Доктор акупунктури та східної медицини: 3-річна програма навчання з поглибленим вивченням таких дисциплін як теорія і практика традиційної китайської медицини (ТКМ), діагностика методами ТКМ, лікувальні техніки ТКМ, туїна (китайська масажна терапія), цигун, тай-дзі-цюань, лікарські засоби ТКМ, акупунктура, аурикулярна терапія, дієтика в ТКМ. Практика проводиться на амбулаторному рівні.

Особливістю альтернативної медицини є відмінний погляд на етіологію, патогенез та клініку гострих і хронічних захворювань. Дещо по-іншому, як правило ширше, відбувається збір анамнезу. До розгляду беруться й інші симптоми та синдроми, ніж у звичайній медичній практиці. Фахівці враховують принцип цілісності організму (холізм), приділяють значну увагу профілактиці захворювань і навчають здоровому способу життя.

З огляду на те, що дисципліни з альтернативної медицини, яку в Україні називають нетрадиційною, вивчаються в США на кафедрах у профільних коледжах, буде перспективним ознайомлення з навчальними планами і програмами, методами викладання, підручниками та посібниками з подальшим перейняттям кращого світового досвіду і впровадження його в Україні для підвищення кваліфікації лікарів за фахом «народна та нетрадиційна медицина» і на курсах тематичного удосконалення.

УДК: 57.08:57.012-023.834

РЕЗУЛЬТАТИ ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВПЛИВУ ЕФЕКТУ ФОРМИ СПІРАЛІ НА БІОЛОГІЧНІ ОБ'ЄКТИ

- А. І. Мельник, лікар-стоматолог, к. мед. н., член-кор. Міжнар. Академії освіти і науки
- ФОП «Мельник», м. Дубно, Рівенської обл.

Одним із напрямків розвитку методів надання медичної допомоги на етапі первинної ланки охорони здоров'я є рефлексотерапія, за основу якої взято принципи китайської «чжень-цзю»-терапії. Однак, адаптовуючи стародавні

технології медицини Сходу до вимог сучасної доказової медицини, необхідно враховувати і ті обставини, що сучасна людина піддається впливу сукупної енергії довкілля не тільки космічного походження, як у ті стародавні ча-

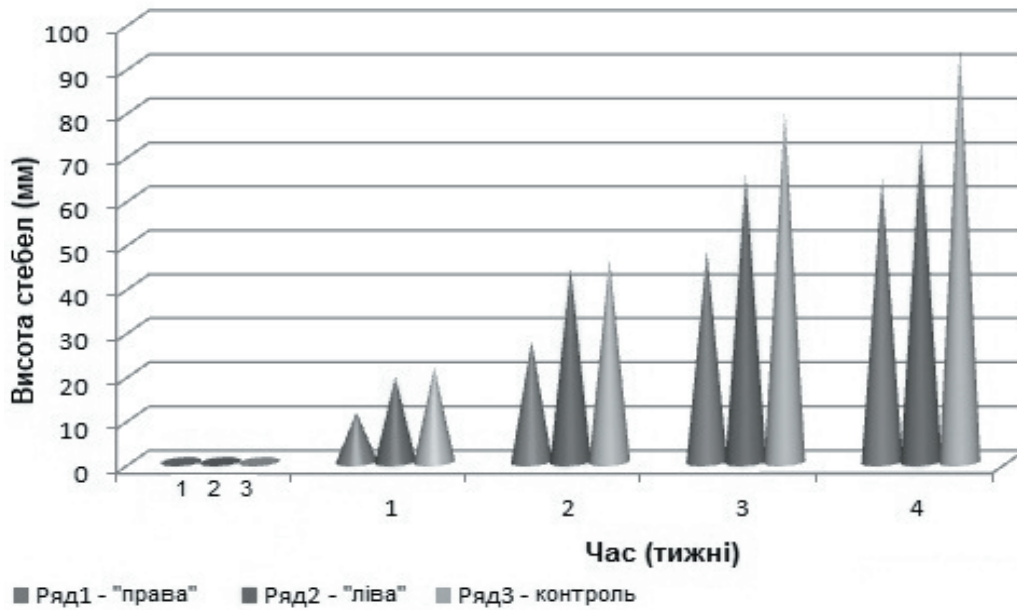

Рис. 1. Гістограма швидкості росту стебел цибулин під впливом циліндричних спіралей

си, а й енергії електромагнітних хвиль радіотелекомунікаційних мереж, що прискореними темпами збільшують свої потужності. Металеві голки для рефлексотерапії, що прийшли на зміну неметалевим (із кістки, бамбука, кременю, яшми та ін.), впродовж сеансу акупунктури, окрім механічного подразнення, виконують ще й роль приймальної антени електромагнітних радіохвиль. Особливо це стосується добре відомої в рефлексотерапії голки для акупунктури з ручкою у формі циліндричної спіралі, один кінець якої переходить у загострений робочий стрижень необхідної довжини [1].

Метою даної роботи було дослідження ефекту біогенного впливу металевих спіральних форм на біологічні об'єкти. Дослідження були проведені у лабораторних умовах на цибулі-сіяниці і зернах ячменю в процесі їхнього проростання і росту стебел.

Методика дослідження передбачала вирощування цибулі-

сіянки і ячменю гідропонним методом у зоні постійного впливу ефекту форми спіралі. У досліджах використовувались дротяні циліндричні і плоскі спіралі лівостороннього і правостороннього напрямків кручення, заземлені і незаземлені. Циліндричні спіралі намотувались на пробірки мідним дротом товщиною 1 мм з кроком приблизно 5 мм, а плоскі спіралі Архімеда, із дроту такої ж товщини, укладали під чашками Петрі. Контролем дослідів слугували такі ж пробірки і чашки Петрі, тільки без спіральних конструкцій. Дно посудин устеляли фільтрувальним папером і заливали відстояною водою із місцевого водогону. У пробірки вкладали по одній цибулині, а в чашки Петрі – по 11 цибулин або по 33 зерна ячменю. Місце проведення дослідів попередньо обстежували біолокаційним методом на предмет однорідності геопатогенної зони. Спостереження велось упродовж одного місяця із щотижневою реєстрацією показників швидкості росту стебел (мм/тиждень).

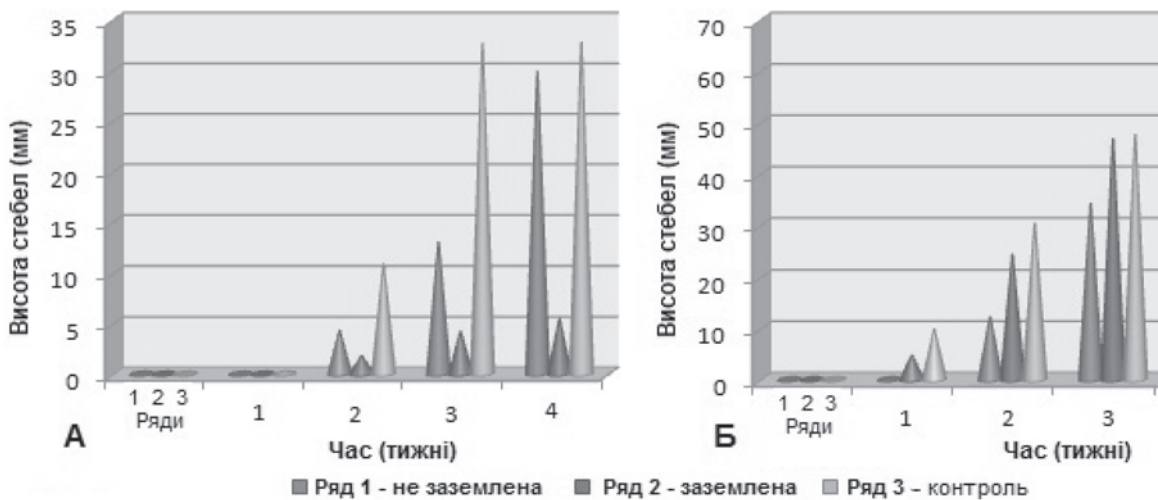

Рис. 2. Гістограми швидкості росту стебел ячменю під впливом плоских спіралей

У першому досліді було задіяно 5 пробірок із спіральними правосторонньої закрутки, 5 пробірок – лівосторонньої і 5 пробірок – контрольних. Як видно із гістограми (Рис. 1), поле спіральних форм гальмує швидкість росту стебел досліджуваних рослин, причому, спіралей правосторонньої закрутки – достовірно сильніше (ряд 1), ніж лівосторонньої (ряд 2).

Гістограма першого досліді (Рис. 1) стала взірцем співвідношення швидкості росту паростків у системі «правосторонні-лівосторонні-контроль» і відтворювалась в усіх подібних повторних дослідіх з цибулею-сіячкою і зернами ячменю у зоні впливу циліндричної і плоскої форм спіралей.

Цікавими виявились отримані результати дослідження біогенного впливу заземлених плоских спіральних конструкцій (Рис. 2).

На гістограмах (Рис. 2А і 2Б) представлені результати швидкості росту (мм/тиждень) стебел ячменю під впливом плоских спіралей Архімеда правосторонньої (А) і лівосторонньої (Б) закрутки, незаземлених (ряд 1) і заземлених (ряд 2), у порівнянні з контрольними проростками (ряд 3).

Заземлення металевих спіральних конструкцій, особливо спіралей правосторонньої закрутки (Рис. 2, варіант А, ряд 3), однозначно призводило до підсилення їхнього гальмівного впливу на швидкість росту стебел. У випадку ж заземлення спіралей лівосторонньої закрутки (Рис. 2, варіант Б, ряд 2), гальмівний ефект форм спіралей прояв-

лявся слабше і швидкість росту цих паростків надолужував контрольних (ряд 3).

Однак, не вдалось з'ясувати, який саме фактор вплинув на абсолютні показники швидкості росту паростків ячменю у досліді Б (Рис. 2) відносно таких же у досліді А, що призвело до їх збільшення майже удвічі.

Екстраполюючи отримані результати лабораторних досліджень біогенного впливу ефекту форми спіралі на об'єкти клінічної рефлексотерапії, слід наголосити на необхідності врахування впливу цього фактора, особливо у випадку використання металевих акупунктурних пристроїв, що конструктивно передбачають наявність спіральних елементів.

З метою цілеспрямованого стабілізуючого впливу на біоенергетичний гомеостаз людини пропонуються неінвазивні спіральні активатори різних форм (циліндричні, конічні, плоскі) і величини, зручні для впливу на зони БАТ, проекції чакр на поверхню тіла і на окремі ділянки акупунктурних меридіанів (пальця, передпліччя, гомілки). Форму та спосіб їх застосування зареєстровано як корисну модель [2].

Актуальність подальших досліджень у цьому напрямку впливає як із необхідності пошуку методів адаптації людини до всезростаючого техногенного тиску довкілля, так і з перспективності немедикаментозних методів і засобів надання медичної допомоги на етапі первинної ланки охорони здоров'я.

Література

1. Мачерет Е. Л., Самосюк И. З. *Руководство по рефлексотерапии*. Киев. – 1984. – 304 с.
2. Мельник А. І. Патент на корисну модель №114976 «Спосіб

відновлення біоенергетичного гомеостазу людини енергією довкілля за допомогою металевих спіралей Архімеда». 2017. – 4 с.

Надійшла до редакції 20.10.2017

УДК: 61:001.5(510)

МЕТОДЫ ТРАДИЦИОННОЙ КИТАЙСКОЙ МЕДИЦИНЫ В ПРАКТИКЕ СОВРЕМЕННОГО ВРАЧА

- Ю. Д. Котляров, ассист. каф. традиц. и нетрадиц. мед.
- *Днепропетровский медицинский институт традиционной и нетрадиционной медицины*

В последние годы происходит ухудшение состояния здоровья населения. В связи с этим, видимо, назрела продуманная стратегия реформирования здравоохранения и выработка новой концепции по восстановлению здоровья населения. Излагается точка

зрения на процесс восстановления здоровья человека, встраивающаяся в общую концепцию здравоохранения и медицинской науки в Украине на основе системных методов, используемых в Традиционной Китайской Медицине (ТКМ).